

OKRĄGŁY STÓŁ DLA FALENT

2. Spotkanie Interesariuszy

Tezy do dyskusji

Celem spotkania jest wypracowanie w szerokim gronie współpracy wszystkich Interesariuszy Falent nowego wielofunkcyjnego programu dla Falent, gmina Raszyn. Takiego, który pozwoli przywrócić świetność zabytkom, zapewnić lepszą ochronę przyrody rezerwatu i rozwój miejscowości. Jak widać po słabych dotychczasowych rezultatach, nie są tego zdolne zrobić bilateralnie główne podmioty Falent, stąd zaproszenie kierowane do wszystkich, którym leży na sercu dobro naszej małej ojczyzny. Falenty – cenne przyrodniczo i kulturowo - pozostają w bardzo złym stanie - tak wyeksploatowane zabytki, jak i Rezerwat Przyrody odczuwający skutki silnej antropopresji przedmieść Warszawy.

Spółeczny Komitet Ochrony Falent jest stowarzyszeniem, którego głównym celem jest ochrona dziedzictwa przyrodniczo-kulturalnego Rezerwatu Stawy Raszyńskie wraz z otuliną.

Na terenie rezerwatu znajdują się również bezcenne zabytki, to jest barokowy Pałac w Falentach wraz z zabudowaniami folwarcznymi. Na terenie kompleksu pałacowego w tzw. oficynie dworskiej urodziła się i spędziła pierwsze lata swego życia wybitna rzeźbiarka Magdalena Abakanowicz.

Rezerwat i wskazane zabytki znajdują się w zarządzie Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego - Państwowy Instytut Badawczy w Falentach, który jako instytucja naukowa, nie jest w stanie zarządzać efektywnie rezerwatem i zabytkami.

Zauważalna dla mieszkańców presja urbanistyczna, na jaką jest narażony rezerwat położony w bliskości stolicy, oraz pogarszający się stan pałacu i zabudowań dworskich, wymusza natychmiastowych działań.

Obserwowany stan jest efektem zidentyfikowanych problemów, które od lat pozostają nierozwiązane. Najważniejszymi są m.in.:

1. wyczerpanie się dotychczasowego paradygmatu użytkowania d. majątku ziemskiego Falenty Wielkie (ustanowionego 75 lat temu),

2. słaba kondycja Instytutu,
3. brak pomysłu na użytkowanie zabytków,
4. brak środków finansowych na utrzymanie ich w należyтым stanie,
5. brak środków finansowych i możliwości remontowania zabytków przez obecnego użytkownika,
6. błędna strategia wykorzystania zabytków i obszaru rezerwatu z otuliną,
7. brak koncepcji wobec obszaru rezerwatu i otuliny,
8. brak porozumienia (chęci porozumienia) pomiędzy władzami gminy i zarządem Instytutu,
9. pomijanie mieszkańców i strony społecznej (przedsiębiorców) w wizji i planach na przyszłość oraz w podejmowanych działaniach.

Dużą szansą dla Rezerwatu i zabytków może być nowo tworzony Park Krajobrazowy Raszynki i Utraty. Przejęcie do zarządzania Rezerwatu i zabytków przez Dyрекcję Mazowieckiego Parku Krajobrazowego – jako element Zielonego Pierścienia Warszawy – należy postrzegać jako właściwe rozwiązanie.

Z uwagi na złożoność zagadnienia konieczne jest omówienie następujących kwestii dotyczących:

- 1) Przejęcia zarządu nad Rezerwatem Stawy Raszynskie, jako elementu Parku Krajobrazowego przez Dyрекcję Mazowieckiego Parku Krajobrazowego;
- 2) Zachowania spójności terenów Rezerwatu Przyrody Stawy Raszynskie z otuliną;
- 3) Koncepcje dotyczące zagospodarowania Rezerwatu i otuliny;
- 4) Konieczność odbudowy i rewitalizacji zabytków Falent, w tym pałacu, oficyny dworskiej, oranżerii, stajni, padoku, bramy, czworaków, z zachowaniem widocznego do dziś układu przestrzennego (urbanistycznego) zespołu dworu w Falentach z folwarkiem, parkiem angielskim z zabytkowymi alejami widokowymi;
- 5) Prezentacja Koncepcji wykorzystania zabytków;
- 6) Wyposażenie IT-P-PIB w program badań i siedzibę pozwalającą wyposażeniem i finansowaniem na zatrudnienie uczonych i prowadzenie badań rozwiązujących rzeczywiste problemy, co przyczyni się do rozwoju placówki.

Celem spotkania jest poznanie stanowisk stron - interesariuszy, uszczegółowienie powyższych kwestii oraz stworzenie tzw *road map* ich rozwiązania.

Anna Gawryś i Wojciech Rogowski,

Przewodniczący Społecznego Komitetu Ochrony Falent